II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSION

KOMMISSIONENS BESLUTNING
af 7. december 1978
om en procedure i henhold til EØF-traktatens artikel 85 (IV/93 — EMO)

(79/37/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 85,

under henvisning til forordning nr. 17 af 6. februar 1962 [1], særlig artikel 6 og 8,

under henvisning til Kommissionens beslutning 69/90/EØF [2] vedtaget i medfør af artikel 85, stk. 3, efter den anmeldelse, der blev indgivet den 20. september 1962 i henhold til artikel 2 i forordning nr. 17 af Comité européen de coopération des industries de la machine-outil (CECIMO), Bruxelles, om beslutningerne om afholdelse af »expositions européennes de la machine-outil« (EEMO), herefter benævnt EMO (expositions de la machine-outil), særlig beslutningerne om reglerne for deltagelse i udstillingerne,

under henvisning til de anmodninger om fornyelse af nævnte kommissionsbeslutning, der blev indgivet den 1. juli 1975 og den 2. april 1976 af CECIMO's generalsekretær,

efter i overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, i forordning nr. 17, i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* nr. C 66 af 15. marts 1978 at have offentliggjort det væsentlige indhold af CECIMO's reglement for deltagelse i de nævnte udstillinger,

under henvisning til udtalelse af 26. september 1978 fra Det rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål, afgivet i overensstemmelse med artikel 10 i forordning nr. 17, og

ud fra følgende betragtninger:

A. De faktiske omstændigheder

1. CECIMO, der blev oprettet i 1950, er en interesseorganisation, der omfatter følgende nationale erhvervsorganisationer for værktøjsmaskinfabrikanter:

Fachverband der Maschinen- und Stahlbauindustrie Österreichs, Wien, Østrig,

Syndicat des constructeurs belges de machines-outils pour le travail des métaux (Sycomom), Bruxelles, Belgien,

Verein Schweizerischer Maschinen-Industrieller (VSM), Zürich, Schweiz,

Verein Deutscher Werkzeugmaschinenfabriken e. V. (VDW), Frankfurt am Main, Forbundsrepublikken Tyskland,

Foreningen af Danske Værktøjsmaskinfabrikanter, København, Danmark,

Asociación Espanola de Fabricantes de Máquinas-Herramientas, San Sebastián, Spanien,

Syndicat des constructeurs français de machines-outils (SCFMO), Neuilly-sur-Seine, Frankrig,

The Machine Tool Trades Association (MTTA), Metalworking Machine Tool Manufacturer Section, London, Det forenede Kongerige,

Unione Costruttori Italiani Macchine Utensili (UCIMU), Milano, Italien,

[1] EFT nr. 13 af 21. 2. 1962, s. 204/62.
[2] EFT nr. L 69 af 20. 3. 1969, s. 13.

Mekaniske Verksteders Landsforening, Oslo, Norge,

Vereniging voor Metaal- en Electrotechnische Industrie (FME), Groep Gereedschapswertuigen, Den Haag, Nederlandene,

Centro de Cooperaçao dos Industriais de Máquinas-Ferramientas (Cimaf), Porto, Portugal,

Föreningen Svenska Verktygmaskintillverkare, Stockholm, Sverige,

2. Disse nationale organisationer tæller blandt deres medlemmer størstedelen af værktøjsmaskinfabrikanter i de pågældende lande, og de skal meddele CECIMO kriterierne for optagelse af medlemmer, idet kun fabrikanterne af værktøjsmaskiner til metalbearbejdelse kan repræsentere dem i CECIMO;

3. Afgørelse om optagelse eller afvisning af nye medlemmer af CECIMO træffes af organisationens centralkomité;

4. CECIMO's formål, som blev fastlagt ved organisationens oprettelse, kan resumeres således:

i) i fællesskab at studere teorier og foranstaltninger, som kan anbefales med henblik på i hvert enkelt af medlemslandene at udvikle mulighederne for investeringer i værktøjsmaskiner;

ii) at tilvejebringe de nødvendige midler til bred offentliggørelse af disse studier;

iii) i fællesskab at afholde internationale handelsarrangementer, hvoraf det vigtigste er udstillinger, således at hver enkelt fabrikants indsats bliver mere effektiv og mindre kostbar;

iv) i samråd med de nationale organisationer at sanere ordningen for afholdelse af messer og udstillinger i hvert enkelt af landene for om muligt at lade en enkelt overtage informationen af indenlandske kundekredse med hensyn til værktøjsmaskiner;

5. Det er disse to sidste formål (iii) og (iv), som såvel CECIMO's anmeldelse fra 1962 som anmodningerne om fornyelse af den tilladelse i medfør af EØF-traktatens artikel 85, stk. 3, Kommissionen gav ved beslutningen af 13. marts 1969, vedrører;

6. Indtil 1971 havde CECIMO stået som arrangør af tolv europæiske udstillinger af værktøjsmaskiner (Exposition de la machine-outil) EMO; i 1971 besluttede CECIMO af afholde disse tidligere europæiske udstillinger på verdensplan ved at åbne disse udstillinger for fabrikanter af værktøjsmaskiner og dertil hørende materiel fra hele verden; udstillingernes kendemærke blev derfor ændret til EMO (Exposition de la Machine-Outil); kendemærket anvendes udelukkende i denne form, uanset sproget i det land, der afholder udstillingen;

7. Det væsentlige indholdaf EMO's regler er følgende:

a) udstillingerne organiseres af CECIMO alle ulige år skiftevis i Paris, Hannover og Milano, hvor gennemførelsen heraf overdrages den medlemsorganisation, som har sæde i det pågældende land;

b) det materiale, som får adgang til disse udstillinger, er hovedsagelig værktøjsmaskiner til metalbearbejdelse, og CECIMO anvender i øjeblikket følgende definition herfor:

»En værktøjsmaskine til metalbearbejdelse er en maskine, som drives af en uafhængig energikilde, og som ikke kan bæres, mens den er i funktion, og som bearbejder metal ved afskæring, formning, fysisk-kemiske processer eller en kombination af disse teknikker.

Denne definition gælder ikke for:

— slibe- og poleremaskiner;
— urmagerdrejebænke, hvis godkendte diameter ikke overstiger 100 mm;
— værktøjsmaskiner, som efter deres konstruktion ikke kan bruges til metalbearbejdelse;
— værktøjsmaskiner, som styres med hånden eller foden;
— slibemaskiner for værktøj til træbearbejdningsmaskiner;
— alle tilbehørsmaskiner til faste bænke, det vil sige værktøjsmaskiner som kan aftages fra deres sokler;
— værktøjsmaskiner, som efter deres konstruktion kun kan anvendes til fremstilling af urarmbånd eller smykker;
— værktøjsmaskiner, som efter deres konstruktion kun kan anvendes til vedligeholdelse af bremsetromler, bremseskiver, ventilsæder og cylindre til motorkøretøjer;
— universalboremejsler og skæreværktøj til armeret beton.«

Denne liste over undtagelser gælder for den tredje EMO, som skal afholdes i Milano i 1979. Den kan udvides i takt med den tekniske udvikling inden for sektoren. I forhold til situationen på det tidspunkt, hvor den foregående beslutning blev truffet, udgør denne liste over undtagelser en udvidelse, idet de kategorier af værktøjsmaskiner, der er nævnt i de fire sidste led hidtil ikke har været undtaget fra definitionen og dermed forbudet i den såkaldte »I/7«-klausul (se c) i) nedenfor);

c) de udstillende værktøjsmaskinfabrikanter skal med hensyn til det udstillede materiale udøve mindst to af følgende tre virksomheder: opfindelse, produktion og salg; derudover skal de opfylde følgende betingelser:

i) hvis de udstiller værktøjsmaskiner på EMO, forpligter de sig til hele det pågældende år hverken direkte eller indirekte at udstille værktøjsmaskiner på nogen anden varemesse eller udstilling i lande, hvor den nationale erhvervsorganisation af værktøjsmaskinproducenter er medlem af CECIMO (ved »indirekte« forstås udstilling gennem agenter, repræsentanter, forhandlere, mellemhandlere eller andre former for mellemled); valget mellem deltagelse i EMO eller deltagelse i en hvilken som helst anden udstilling er dog fuldstændig frit, selv for de fabrikanter, som er medlemmer af en til CECIMO knyttet national erhvervsorganisation (denne regel kaldes »I/7«).

Som messe eller udstilling betragtes ikke:

en fabrikants udstilling i egne eller filialers lokaler af maskiner af eget fabrikat; ej heller en distributørs, repræsentants eller forhandlers udstilling i egne lokaler eller i lokaler, han benytter, af maskiner, som han markedsfører; endvidere kan CECIMO efter anmodning tillade deltagelse i en udstilling, som ikke har noget salgsformål, men som udelukkende tjener:

a) til at give et retrospektivt indblik eller vise en regional produktion,

b) videnskabelige eller uddannelsesmæssige formål (f.eks. kongresser, universiteter),

c) offentlighedens interesse (forsvar, arbejdssikkerhed, ergonomi, miljøbeskyttelse).

Maskinernes antal og art skal stå i forhold til arrangements karakter,

ii) for fabrikanter, som er bundet af aftale om overdragelse af fabrikationslicens eller aftale om teknisk samarbejde: disse fabrikanter kan alle udstille maskiner, som omfattes af en sådan aftale, på EMO. Men hvis en af parterne det samme år fremviser en eller flere af de maskiner, som aftalen omfatter, på en anden messe eller udstilling i et hvilket som helst af de lande, som er medlem af CECIMO, medfører dette ligeledes udelukkelse af partneren, for så vidt angår hele den del af dennes program, som dækkes af aftalen om licensoverdragelse eller om teknisk samarbejde,

iii) hvis multinationale selskaber eller virksomheder, som tilhører en sammenslutning, og som er indbyrdes forbundne og afhængige i økonomisk henseende, deltager i EMO, finder ovennævnte forskrifter anvendelse på alle de virksomheder, som er tilknyttet sammenslutningen eller det multinationale selskab,

iv) hvis værktøjsmaskiner, opfundet og/eller fremstillet af en fabrikant, som udstiller på EMO, ligeledes markedsføres under et andet mærke eller under et andet navn end det, der anvendes af udstilleren på EMO, gælder den forpligtelse, der er nævnt i afsnit i) ovenfor, for den udstillende fabrikant på EMO for alle de mærker og navne, under hvilke de af ham opfundne og/eller fremstillede værtøjsmaskiner markedsføres,

d) overtrædelse af disse forskrifter medfører automatisk udelukkelse fra EMO eller, hvis overtrædelse har fundet sted i året for EMO men efter dennes afholdelse, udelukkelse fra den følgende udstilling. Overtrædelse medfører desuden tab af den garantisum, der indbetales ved ansøgning om optagelse;

e) en fabrikant, der deltager i EMO, kan på følgende betingelser inden for det samme år stille de af ham producerede værktøjsmaskiner til rådighed for udstillere på andre messer eller udstillinger, som afholdes i et land, der er tilknyttet CECIMO:

i) disse maskiner må udelukkende tjene til demonstration af værktøj, tilbehør eller udstyr til værktøjsmaskiner,

ii) alle mærker eller tegn, der muliggør identifikation, skal fjernes eller skjules,

iii) ingen form for kommerciel foranstaltning (reklame, uddeling af tilbudskataloger osv.) må finde sted for disse maskiner,

iv) tilstedeværelsen af disse maskiner på de ovennævnte udstillinger skal forinden godkendes af CECIMO's generalsekretariat.

Generalsekretariatet har beføjelse til at udøve kontrol, bl. a. med henblik på at sikre, at forholdende, hvorunder de omtalte maskiner stilles til rådighed og fremvises, på alle punkter er i overensstemmelse med EMO's reglement;

f) generalsekretariatet giver tilladelse til deltagelse i EMO. Hvis det har indvendinger, forelægger det ansøgningen om deltagelse for CECIMO.

Udstillerne modtager senest fem måneder før åbningen af EMO bekræftelse på, at de kan deltage. Denne tilladelse vil ikke blive opretholdt, hvis de betingelser, der har ligget til grund for den, ikke længere overholdes, navnlig hvis alle betingelserne i reglementet ikke opfyldes, hvis udstilleren har overtrådt reglementet under en tidligere EMO, hvis der er tvivl om hans solvens, eller hvis hans deltagelse vil kunne være i strid med reglerne om beskyttelse mod illoyal konkurrence.

Overdragelse til tredjemand af rettigheder i forbindelse med deltagelse i udstillingen er forbudt.

Hvis en udstiller udelukkes fra EMO eller hvis hans deltagelse i et særligt arrangement eller en særlig messe nægtes, skal CECIMO's generalsekretariat underrette ham herom ved rekommanderet skrivelse med angivelse af årsagerne til afslaget. Udstilleren kan appellere denne beslutning inden for en frist på 14 dage enten til en voldgiftsret bestående af et medlem, der udpeges af udstilleren, et medlem, der udpeges af CECIMO og en uafhængig opmand, eller til den kompetente domstol på det sted, hvor EMO afholdes ;

g) tildelingen af stande foretages af den nationale erhvervsorganisation, som organiserer udstillingen ; samme erhvervsorganisation fastsætter priserne og de øvrige betingelser for leje af standene ;

8. Indtil afholdelsen af den første EMO i Paris i juni 1975 havde der ikke fundet nogen afvisning af optagelsesansøgning eller udelukkelse sted (der havde kun været tale om henstillinger fra CECIMO's side til nogle udstillere, som havde overtrådt regel »I/7«) ; under denne udstilling og udstillingen i Hannover i september 1977 traf CECIMO beslutning om et antal udelukkelser på grund af overtrædelse af reglementet ; derfor har CECIMO for at sikre en mere objektiv kontrol med en rimelig anvendelse af reglerne for EMO accepteret at indføre ovennævnte voldgiftsordning (jfr. pkt. 7 f), som giver de virksomher, der udelukkes fra EMO, mulighed for at appellere beslutningen til et af CECIMO uafhængigt organ.

9. Der er i øjeblikket parallelt med en udvidelse af de specialiserede arrangementer og udstillinger en tendens til forøgelse af antallet og en udvidelse af de ikke-specialiserede lokale eller regionale messer ; Kommissionen har derfor rettet henvendelse til CECIMO for at få indføjet en klausul, som fastsætter en lempelse af rækkevidden af den restriktive klausul, den såkaldte »I/7«, i tilfælde, hvor udstillere deltager i visse af disse arrangementer (jfr. pkt. 7 c) i)), andet og tredje afsnit) ;

10. CECIMO anslår, at de gennemsnitlige omkostninger, som en fabrikant må afholde i forbindelse med udstilling af sine værktøjsmaskiner på en EMO, kun er 5-10 % højere end dem, han må afholde ved at udstille de samme maskiner på andre messer af national eller regional karakter.

De fleste værktøjsmaskinfabrikanter i Fællesskabet er små eller mellemstore virksomheder. De har en betydelig omsætning ved eksport, idet ca. 40 % af de værktøjsmaskiner, der fremstilles i Fællesskabet, sælges udenfor dette. I 1977 kom ca. halvdelen af de besøgende på EMO fra lande udenfor Fællesskabet. Det antages almindeligvis, at en producent af værktøjsmaskiner, som eksporterer en del af sin produktion må deltage i mindst fire eller fem nationale eller regionale messer eller udstillinger i løbet af det år, hvor der ikke er en EMO, for at bevare sin konkurrenceevne overfor konkurrenterne. De samlede omkostninger ved en sådan deltagelse er således væsentlig højere end dem, som er nødvendige for at deltage i en EMO, hvor iøvrigt købere og konkurrenter fra hele verden er tilstede.

11. Efter offentliggørelsen den 15. marts 1978 i henhold til artikel 19, stk. 3, i forordning nr. 17, er der blevet fremsat en række bemærkninger fra berørte tredjemænd til Kommissionen, som efter en nærmere gennemgang af disse bemærkninger, har anmodet CECIMO om at foretage ændringer af EMO reglerne, hvilket er sket ;

B. Anvendelse af artikel 85, stk. 1

12. Af de i beslutningen af 13. marts 1969 anførte årsager udgør følgende foranstaltninger truffet af CECIMO i forbindelse med EMO-reglementet en beslutning truffet af en sammenslutning af virksomhedsinteresserorganisationer, som har til formål og til følge at begrænse konkurrencen inden for fællesmarkedet :

a) forpligtelse for værktøjsmaskinfabrikanterne, hvis de har udstillet deres maskiner på EMO, til ikke direkte eller indirekte — undtagen i særlige tilfælde og med CECIMO's særlige tilladelse — at deltage i nogen anden messe eller udstilling, der afholdes samme år i et af de lande, hvis nationale organisation af værktøjsmaskinfabrikanter er medlem af CECIMO ;

b) udelukkelse fra EMO af en fabrikant, som er kontrahent i en licensaftale vedrørende fabrikation af værktøjsmaskiner såfremt den anden part i løbet af året har deltaget i andre udstillinger af sådanne maskiner, selv under eget navn, i et af CECIMO's medlemslande ;

c) udelukkelse fra EMO af enhver virksomhed i en og samme gruppe eller samme multinationale selskab, hvoraf en enkelt virksomhed i løbet af det år, hvor der afholdes en EMO, har udstillet værktøjsmaskiner på andre udstillinger i et af CECIMO's medlemslande ;

d) udelukkelse fra EMO af en fabrikant af værktøjsmaskiner, som har udstillet på andre messer eller udstillinger gennem agenter, forhandlere eller en hvilken som helst anden mellemmand ;

e) CECIMO's generalsekretariats tilladelse til at værktøjsmaskiner, der udstilles på en EMO, kan stilles til rådighed for udstillere på messer eller udstillinger i CECIMO's medlemslande til demonstration af værktøj eller tilbehør, idet det samtidig kræves, at fabrikantens mærke skal fjernes eller skjules ;

Følgen heraf bliver, at arrangørerne af udstillinger og messer i andre EF-lande end dem, hvori EMO afholdes, hvert andet år ikke har mulighed for på deres udstillinger at have værktøjsmaskiner, som udstilles på EMO, undtagen i særlige tilfælde, hvor CECIMO giver tilladelse hertil (jfr. 7 c) i)); EMO-reglementet begrænser således hvert andet år konkurrencen mellem de tjenesteydelser, som afholdelsen af disse udstillinger og messer udgør;

værktøjsmaskinfabrikanterne begrænses hvert andet år i deres salgsvirksomhed alt efter om de deltager i EMO eller ej; dette begrænser muligheden for de fabrikanter, der deltager i EMO, for i løbet af samme år at afslutte forretninger i andre områder gennem deltagelse i andre messer og udstillinger;

konkurrencen i andre handelsled, der arbejder sammen med værktøjsmaskinfabrikanterne, begrænses ligeledes; hvis en fabrikant i ulige år udstiller sine værktøjsmaskiner på EMO, kan en distributør af disse værktøjsmaskiner ikke fremvise dem ved andre arrangementer, som finder sted i et af de lande, hvis erhvervsorganisation er medlem af CECIMO — undtagen i særlige tilfælde og efter særlig tilladelse fra CECIMO; der kan derfor opstå den situation, at to distributører af konkurrerende værktøjsmaskiner, som opererer på det samme marked, kommer til at befinde sig i forskellige konkurrencemæssige situationer, alt efter om deres fabrikant direkte eller indirekte har deltaget i EMO eller ej;

13. Ovennævnte begrænsninger af konkurrencen kan påvirke handelen mellem medlemsstaterne, idet

a) arrangørerne af messer og udstillinger i EF-landene i deres reklamefremstød i ulige år kun råder over en meget begrænset serie værktøjsmaskiner, fordi de fleste af de vigtigste fabrikanter af værktøjsmaskiner kun deltager i én enkelt udstilling hvert andet år, nemlig EMO;

b) det er umuligt for værktøjsmaskinfabrikanter, som ønsker at trænge ind på et givet marked, eller som har nye produkter at introducere og sælge, at deltage i andre internationale messer og udstillinger, hvor der er let adgang til kontakt og afslutning af forretninger med handelspartnere fra andre lande;

c) andre handelsled, der arbejder sammen med værktøjsmaskinfabrikanter, der har deltaget i EMO, i alle ulige år i CECIMO's medlemslande, ikke kan udstille værktøjsmaskiner på andre udstillinger og messer, hvorved de mister en vigtig mulighed for at få kontakt med deres kundekreds og for at afslutte forretninger i disse lande;

d) der ligeledes opstår vanskeligheder for værktøjsmaskinfabrikanternes kundekreds, som ikke altid umiddelbart kan rejse udenlands for at se værktøjsmaskiner, som de eventuelt er interesseret i, og som de måtte ønske at købe;

C. Anvendelse af artikel 85, stk. 3

14. Af følgende årsager opfylder CECIMO's beslutninger vedrørende EMO-reglementet betingelserne for anvendelsen af artikel 85, stk. 3:

a) CECIMO's virksomhed, som er at afholde EMO, må betragtes som et led i en rationalisering af deltagelsen i messer og udstillinger, hvilket er vigtigt navnlig inden for en økonomisk sektor, hvor en sådan deltagelse er særlig bekostelig:

i) EMO giver mulighed for at samle og sammenligne næsten hele udbudet af værktøjsmaskiner fra virksomheder af en vis størrelse og dermed at give et samlet overblik over sektoren, hvilket har til følge, dels at fabrikanterne kan få nye indtryk, dels at den meget varierede efterspørgsel efter værktøjsmaskiner kanaliseres på bedst mulig måde, og at der kan indgås en række handler med en minimumsindsats med hensyn til reklamefremstød;

ii) ganske vist er udgifterne til deltagelse i EMO almindeligvis højere end til deltagelse i andre nationale og lokale udstillinger og messer, men de bør sammenlignes med samtlige de udgifter, som en fabrikant må afholde ved deltagelse i en række andre messer eller udstillinger, som giver de samme handelsmæssige resultater. I betragtning af, at de fleste værktøjsmaskinfabrikanter er små eller mellemstore virksomheder, som imidlertid har en betydelig omsætning ved eksport, er det af den største betydning, at de hvert andet år kan begrænse deres deltagelse i udstillinger til én enkelt, hvor de har mulighed for at præsentere hele deres udvalg af værktøjsmaskiner for kunder fra hele verden. I lige år må de regne med at skulle deltage i mindst fire eller fem udstillinger uden dog at have nogen garanti for, at det samme klientel fra hele verden,

vil være tilstede. Derfor får deltagelsen i EMO i form af udgifter til deltagelse i messer og udstillinger kun en ganske ringe indflydelse på fremstillingsprisen for væktøjsmaskinerne. For så vidt angår værktøjsmaskinfabrikanternes direkte interesser skal det bemærkes, at de i lige år fuldstændig frit kan vælge de reklamefremstød, som de finder mest velegnede, og i ulige år mellem EMO og disse andre udstillinger. Det må dog erindres, at selv om de har valgt at deltage i EMO, kan de få tilladelse til at udstille visse værktøjsmaskiner andetsteds ;

iii) for så vidt angår værktøjsmaskinfabrikanternes distributører, skal det bemærkes, at de har en — i det mindste indirekte — fordel ved værktøjsmaskinfabrikantens tilstedeværelse på EMO, idet de store producenters tilstedeværelse tiltrækker en større potentiel kundekreds, som de har mulighed for at udnytte umiddelbart, især når distributørerne selv er tilstede på EMO sammen med deres fabrikant, hvilket normalt er tilfældet ;

Det følger af det ovenfor anførte, at EMO-reglementet bidrager til at forbedre fordelingen af varerne og til at fremme den økonomiske udvikling ;

b) Den omstændighed, at man fra tid til anden på et enkelt sted men på skift i forskellige lande koncentrerer en væsentlig del af hele verdensproduktionen af værktøjsmaskiner, således som det faktisk er tilfældet inden for rammerne af EMO, giver de berørte brugere mulighed for at undgå talrige rejser og én gang for alle at finde frem til de produkter, de eventuelt vil købe, gennem direkte kontakter med udstillerne. Som følge af de undtagelser, der gælder for fremvisning af visse maskiner ved lokale arrangementer, har brugere af mindre eller mellemstor økonomisk betydning, som ikke besøger EMO, på de lokale messer lejlighed til at se de værktøjsmaskiner, som er af særlig interesse for dem. Endvidere betyder mere begrænset deltagelse i messer og udstillinger, som medfører en nedsættelse af reklameudgifterne, som belaster priserne på væktøjsmaskinerne, at fabrikationsprisen for disse produkter og dermed — i betragtning af den kraftige konkurrence på markedet — salgsprisen til køberne, holdes nede.

EMO-reglementet har således direkte og tilstrækkeligt vidtgående positive virkninger for forbrugerne, som får en rimelig andel i de fordele, som EMO-rationaliseringen medfører.

c) De restriktioner, der følger af den forpligtelse, de værktøjsmaskinfabrikanter, der udstiller på EMO, eller deres tilknyttede handelsled, påtager sig, til ikke at deltage i nogen anden udstilling i ulige år, bortset fra undtagelsestilfælde med forudgående tilladelse fra CECIMO, er en nødvendig betingelse for at nå til en rationalisering af fremvisningen af værktøjsmaskiner på messer og udstillinger. Uden disse begrænsninger ville virkningerne af denne rationalisering i høj grad blive reduceret (om ikke elimineret), idet de fabrikanter, som ønsker at udstille på EMO ikke ville have nogen begrundelse for at afvise at udstille på en række andre messer eller udstillinger, hvor de af deres konkurrenter, som ikke deltager på EMO var tilstede. Disse restriktioner går endvidere ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål, idet det dels står fabrikanterne og dertil knyttede handelsled frit for i lige år at udstille, hvor de vil. Herved undgår man ulemperne ved et for stift system, og i EMO-årene kan de under alle omstændigheder opnå tilladelse fra CECIMO til også at udstille visse af deres maskiner andetsteds.

Der må i denne henseende tages hensyn til det begrænsede antal udstillingslokaler, som vil kunne modtage en udstilling af værktøjsmaskiner, idet disse kræver ret omfattende materielle foranstaltninger. Endvidere må der tages hensyn til den af CECIMO indførte lempelse af restriktionerne i kraft af at bestemmelsen »I/7« i EMO-reglementet ikke længere finder anvendelse på værktøjsmaskiner, som ikke er i faste opstillinger ; der må desuden tages hesyn til, at fabrikanterne og deres medlemmænd har fået mulighed for på andre ikke-specialiserede messer og udstillinger af lokal karakter at fremvise visse af deres værktøjsmaskiner, uden at dette medfører, at hele deres produktionsprogram udelukkes fra EMO.

EMO-reglementets klausul »I/7« pålægger således ikke fabrikanterne begrænsninger, som ikke er nødvendige for at nå ovennævnte mål ;

d) for arrangørerne af messer og udstillinger udgør værktøjsmaskiner kun et enkelt reklameelement blandt mange andre, og det står i øvrigt alle fabrikanter frit for også i ulige år at vælge mellem EMO og andre arrangementer :

i) dels har andre messearrangører end CECIMO mulighed for i lige år at afholde udstillinger, hvor alle de berørte parter frit kan deltage, og de kan eventuelt i de øvrige år påregne deltagelse fra visse værktøjsmaskinfabrikanter, som ikke har udstillet på EMO, eller som har opnået særlig tilladelse fra CECIMO ;

ii) dels har den omstændighed, at værktøjsmaskinfabrikanterne (eller deres tilknyttede handelsled) er nødt til at træffe et valg i denne henseende, ikke til følge at fjerne konkurrencen mellem de pågældende virksomheder, især efter at der er åbnet mulighed for fra CECIMO at få tilladelse til at udstille andetsteds selv inden for det år, EMO afholdes ;

CECIMO har således ikke ophævet konkurrencen hverken mellem messearrangører eller sælgere af værktøjsmaskiner.

15. Kommissionens beslutning af 13. marts 1969 kan derfor fornyes i overensstemmelse med artikel 8, stk. 2, i forordning nr. 17, da alle betingelser for anvendelse af traktatens artikel 85, stk. 3, fortsat er opfyldt.

D. Anvendelse af artikel 6 og 8 i forordning nr. 17

16. CECIMO har indgivet ansøgningerne om fornyelse af Kommissionens beslutning om anvendelse af artikel 85, stk. 3, inden den 31. december 1978, på hvilket tidspunkt nævnte beslutnings gyldighedsperiode udløber ; i medfør af artikel 6, stk. 1 i forordning nr. 17, kan Kommissionens beslutning få virkning fra den 1. januar 1979 ;

17. Ved fastsættelsen af beslutningens gyldighedsperiode skal der i henhold til artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 17 tages hensyn til sagens karakter, særlig den omstændighed, at EMO afholdes hvert andet år ; på baggrund heraf kan gyldighedsperioden fastsættes til 10 år ;

18. Det forekommer hensigtsmæssigt i henhold til artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 17, at knytte visse påbud til beslutningen for at sætte Kommissionen i stand til at kontrollere CECIMO's anvendelse af den såkaldte »I/7«-regel ; det bør pålægges CECIMO øjeblikkeligt at tilstille Kommissionen alle dokumenter eller oplysninger vedrørende ethvert tilfælde af nægtelse af adgang til eller udelukkelse af en fabrikant fra en EMO samt nægtelse af tilladelse til en fabrikant til direkte eller indirekte andetsteds at udstille visse af sine maskiner i løbet af det år, hvor EMO afholdes. Endvidere skal CECIMO og alle de nationale sammenslutninger af værktøjsmaskinfabrikanter i Fællesskabet, som er medlem af CECIMO, i de år, hvor der ikke afholdes en EMO, underrette Kommissionen om enhver messe eller udstilling, som måtte blive afholdt eller arrangeret af en af disse nationale sammenslutninger, og de skal især i god tid før afholdelsen af messen eller udstillingen fremsende alle regler og bestemmelser for adgang til eller udelukkelse fra denne messe eller udstilling.

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING :

Artikel 1

Bestemmelserne i artikel 85, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab erklæres i henhold til artikel 85, stk. 3, uanvendelige på bestemmelserne i EMO-reglementet om udstilleres deltagelse i andre messer eller arrangementer, som afholdes i medlemsstaterne i Det europæiske økonomiske Fællesskabs lande.

Artikel 2

Følgende påbud knyttes til den i artikel 1 omhandlede erklæring :

a) CECIMO underretter omgående Kommissionen om ethvert tilfælde, hvor en værktøjsmaskinfabrikant er blevet nægtet adgang til EMO eller er blevet udelukket fra disse, samt om alle tilfælde af nægtelse af tilladelse til en farbikant til at udstille visse af sine værktøjsmaskiner andetsteds i løbet af det år, hvor EMO alholdes. CECIMO holder Kommissionen underrettet om udviklingen i sådanne sager og om de afgørelser den selv træffer, eller som træffes ved voldgift.

b) CECIMO og alle nationale sammenslutninger af værktøjsmaskinfabrikanter inden for Fællesskabet, som er medlem af CECIMO, underretter desuden Kommissionen om enhver messe eller udstilling, som de afholder eller arrangerer i de år, hvor der ikke afholdes en EMO. De skal i god tid inden åbningen af messen eller udstillingen forelægge Kommissionen alle regler og bestemmelser, vedrørende adgang til eller udelukkelse fra den pågældende messe eller udstilling.

Artikel 3

Denne beslutning har virkning fra den 1. januar 1979 og gælder indtil den 31. december 1988.

Artikel 4

Denne beslutning er rettet til Comité européen de coopération des industries de la machine-outil (CECIMO), Bruxelles, samt til følgende nationale sammenslutninger af værktøjsmaskinfabrikanter, der i øjeblikket er medlem af CECIMO :

— Fachverband der Maschinen- und Stahlbauindustrie Österreichs, Wien, Østrig,

— Syndicat des constructeurs belges de machines-outils pour le travail des métaux (Sycomom), Bruxelles, Belgien,

— Verein Schweizerischer Maschinen-Industrieller (VSM), Zürich, Schweiz,

— Verein Deutscher Werkzeugmaschinenfabriken e. V. (VDW), Frankfurt am Main, Forbundsrepublikken Tyskland,

— Foreningen af Danske Værktøjsmaskinfabrikanter, København, Danmark,

— Asociación Española de Fabricantes de Máquinas-Herramientas, San Sebastián, Spanien,

— Syndicat des constructeurs français de machines-outils (SCFMO), Neuilly-sur-Seine, Frankrig,

— The Machine Tool Trades Association (MTTA), Metalworking Machine Tool Manufacturer Section, London, Det forenede Kongerige,

— Unione Costruttori Italiani Macchine Utensili (UCIMU), Milano, Italien,

— Mekaniske Veksteders Landsforening, Oslo, Norge,

— Vereniging voor Metaal- en Electrotechnische Industrie (FME), Groep Gereedschapswerktuigen, Den Haag, Nederlandene,

— Centro de Cooperaçao dos Industriais de Maquinas-Ferramientas (Cimaf), Porto, Portugal,

— Föreningen Svenska Verktygmaskintillverkare, Stockholm, Sverige.

Udfærdiget i Bruxelles, den 7. december 1978.

På Kommissionens vegne

Raymond VOUEL

Medlem af Kommissionen